

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПІКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕРГОТЕРАПІЯ В ПРОТЕЗУВАННІ-ОРТЕЗУВАННІ»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	224 Технології медичної діагностики та лікування
Назва освітньо-професійної програми	Протезування-ортезування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії і спортивної медицини
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	Денна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	¹ Ткаліна Алла Володимирівна ² Чумак Юлія Юріївна ³ Оправхата Людмила Миколаївна
Посада	¹ Доцент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ² Асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ³ Асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Науковий ступінь, вчене звання	¹ Кандидат медичних наук, доцент ² Кандидат медичних наук

Електронна адреса	³ Магістр фізичної реабілітації
	¹ alllatkalina@gmail.com
	² yuliya_chumak@ukr.net ³ opravhatal@gmail.com
Телефон	¹ +380997439647
	² +380507236161
	³ +380930352858
Посилання на профіль викладача	¹ https://scholar.google.com.ua/citations?user=mrEFNikAAAAJ&hl=uk
	² https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=01nwq-0AAAAJ&view_op=list_works&gmla=ABOIHyPGIJx7xKspxG2Q3ga5owCcP-4kAQV6NHT6zbMm9k2tzuT7jVRHo7xVd_QkV5dmih_RjloPPhtcrVPZQy-hoBmqW4W-Vh10_QaYNrmw
	³ https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=6AfiqcEAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1&gmla=ALUCkoVGEDqzokRVy5jwH5TynvfeI6mljt_sNFz1RmRPKeVvUB7SsFiFz8dWA7Lg6JDU3FcJTT45cQ1A5JtgJdITgH1R8LF5la9-3-cfcjPw
Консультації	1. Пн. 13.00, Чт. 13.00
	2. Пн. 13.00, Чт. 13.00
	3. Вт. 11 .00, Чт. 13.00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<i>Предметом вивчення</i> є здоров'я населення, складні порушення функцій та активності осіб різних нозологічних та вікових груп, їх корекція шляхом клінічної оцінки, розробки та виготовлення протезів та/або ортезів; з метою відновлення повноцінної життєдіяльності людини, створення рівних можливостей для повноцінної участі одержувачів послуг у житті суспільства.
Мета дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомити спеціалістів з комплексом сучасних методів, спрямованих на оцінку функціонального стану, організму, основними патофізіологічними станами у пацієнтів, із впливом систематичних занять фізичною терапією на організм хворої людини в процесі реабілітації з врахуванням психофізіологічних аспектів кінезіології

	та соціальної активності, її можливостей до компенсації чи адаптації.
Завдання дисципліни	<p>Основними завданнями дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними основами ерготерапії та її місцем у системі реабілітації; - формування розуміння ролі протезиста-ортезиста в мультидисциплінарній реабілітаційній команді; - вивчення принципів підбору, адаптації та використання протезно-ортопедичних виробів з урахуванням функціональних можливостей пацієнта; - оволодіння навичками оцінки рухових, функціональних та побутових можливостей осіб з інвалідністю; - формування вмінь адаптації навколишнього середовища та технічних засобів реабілітації відповідно до потреб користувача; - розвиток навичок навчання пацієнтів користуванню протезами й ортезами у повсякденній діяльності; - сприяння формуванню професійно-етичних якостей, емпатії та пацієнтоорієнтованого підходу.
Пререквізити	Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: фізіологія людини (нормальна, вікова, патологічна), біомеханіка, основи психології, санологія, фізіології рухової активності, внутрішні хвороби, основи оздоровчої фізичної культури, та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: фізична реабілітаційна медицина в клініці внутрішніх хвороб, травматології та ортопедії, неврології, при травмах та пораненнях.
Постреквізити	Дисципліна є підґрунтям для подальшого вивчення професійно орієнтованих курсів, проходження виробничої та переддипломної практики, а також для формування практичних навичок міждисциплінарної взаємодії з ерготерапевтами, фізичними терапевтами та лікарями ФРМ.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Загальні компетентності (ЗК) мають відповідати стандарту вищої освіти та ОП Протезування-ортезування.</p> <p><i>ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</i></p> <p><i>ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</i></p> <p><i>ЗК 03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</i></p> <p><i>ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</i></p> <p><i>ЗК 05. Здатність працювати в міжнародному контексті .</i></p> <p><i>ЗК 06. Здатність працювати автономно.</i></p> <p><i>ЗК 07. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</i></p> <p><i>ЗК 08. Здатність здійснювати безпечну діяльність.</i></p>

ЗК 09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК02. Здатність проводити огляд пацієнта/клієнта та визначати його фізичні, функціональні можливості та антропометричні дані, в тому числі у співпраці з іншими учасниками мультидисциплінарної команди

СК03. Здатність обирати та застосовувати відповідні методи протезування-ортезування, які базуються на фундаментальних та доказових технічних процедурах.

СК04. Здатність знаходити та аналізувати відповідні нормативні документи.

СК05. Здатність самостійно та у співпраці з пацієнтом здійснювати заходи, які включають протезування-ортезування, та виступати в ролі технічного спеціаліста в межах усієї реабілітаційної програми.

СК06. Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні, підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК07. Здатність керувати практикою та контролювати безпеку фахівців ортопедичної майстерні під час роботи.

СК09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК10. Здатність демонструвати самокритику і здатність до емпатії.

СК11. Здатність визначати власну потребу в додаткових знаннях та безперервно розвивати власні навички.

СК13. Здатність застосовувати фізичні та математичні методи в аналізі, моделюванні функціонування живих організмів.

СК14. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включно із виробництвом, експлуатацією, технічним обслуговуванням та утилізацією.

СК 15 Здатність презентувати та обговорювати (усно та письмово) заходи та результати реабілітації, яка включає протезування-ортезування, із зацікавленими сторонами, а також документувати їх відповідно до вимог.

СК 16 Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні для підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК 17 Здатність застосовувати в професійній діяльності вітчизняну законодавчу базу щодо забезпечення населення протезами та/або ортезами.

СК 18 Здатність планувати та впроваджувати інноваційні технології, спрямовані на відновлення функції опорно- рухової системи людини з метою покращення якості життя людини з інвалідністю

	<p>СК 19 Здатність керувати практикою та контролювати безпеку фахівців ортопедичної майстерні під час роботи.</p> <p>СК 20 Здатність надавати послуги з протезування- ортезування, дотримуючись відповідної техніки безпеки та принципів матеріалознавства.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Мають відповідати стандарту вищої освіти та ОП Протезування-ортезування</p> <p>ПРН 1. Знаходити ефективні доказові рішення у клінічних умовах (протезно-ортопедичні підприємства, реабілітаційні центри та заклади охорони здоров'я), реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.</p> <p>ПРН 2. Застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, а саме : обстеження пацієнта, розуміння діагностичної документації, розробка плану реабілітації пацієнта, що включає протезування/ ортезування.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань , а саме : зняття замірів та план виготовлення протезного ч и ортезного виробу, виготовлення та корекція протезного або ортезного виробу, взаємодія з пацієнтом та іншими фахівцями для оцінки результатів втручання.</p> <p>ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.</p> <p>ПРН 5. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом), застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати фундаментальні знання щодо рекомендацій з призначення, дизайну протезів чи ортезів на основі анатомії людини, вибору матеріалів, біомеханічних принципів, підгонки, оцінки, налаштування та досягнення конкретних результатів для пацієнта.</p> <p>ПРН 7. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації процесу управління практикою, яка включає протезування-ортезування, на кожному етапі професійної діяльності.</p> <p>ПРН 8. Управляти даними та перевіряти гіпотези (включаючи тести між двома або більше групами), визначати похибку вимірювання, надійність та валідність, статистичне значення під час планування, виготовлення та аналізу якості протезного або ортезного виробу.</p> <p>ПРН 9. Знаходити можливості для самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег , демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.</p> <p>ПРН 10. Самостійно аналізувати наукову літературу (в тому числі, іноземною мовою) та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.</p> <p>ПРН 11. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень.</p>

	<p>ПРН 12. Виявляти , узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.</p> <p>ПРН 13. Самостійно розробляти та впроваджувати ефективний план подальшого обслуговування для забезпечення оптимального носіння та функціонування ортеза чи протеза. Цей план також має включати контроль результатів плану реабілітації.</p> <p>ПРН 14. Мати необхідні клінічні навички для надання комплексних послуг з протезування-ортезування, які сприяють покращенню якості життя пацієнта.</p> <p>ПРН 15. Дотримуватися правил безпеки, нормативних вимог та процедур, при підборі та застосуванні необхідного обладнання і інструментів у процесі виготовлення протезів та ортезів.</p> <p>ПРН 16. Координувати, модифікувати і комбінувати різні методи дослідження з метою виконання типових і нетипових професійних завдань.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС 3 (90 годин). Для очної денної форми навчання: аудиторних 36 годин, самостійна робота 54 години
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у I році

Програма дисципліни

Назви тем

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. Ерготерапія як складова реабілітаційного процесу		
1.1.	Вступ до дисципліни. Ерготерапія як складова реабілітаційного процесу	Поняття ерготерапії та її місце в системі медичної реабілітації. Роль ерготерапії у відновленні функціональної незалежності пацієнтів. Завдання ерготерапевта в мультидисциплінарній команді.

		Взаємозв'язок ерготерапії з протезуванням-ортезуванням.
1.2.	Біомеханічні та функціональні основи ерготерапії	Біомеханіка рухів верхніх і нижніх кінцівок. Функціональні можливості людини в повсякденній діяльності. Вплив ампутацій і деформацій на рухову активність. Роль протезів-ортезів у компенсації функцій.
1.3.	Оцінювання функціонального стану пацієнта	Методи ерготерапевтичної оцінки. Аналіз активностей повсякденного життя (ADL, IADL). Оцінка рухових, сенсорних та когнітивних функцій. Визначення потреб у протезуванні-ортезуванні.
1.4.	Принципи підбору та адаптації протезно-ортопедичних виробів	Класифікація протезів та ортезів. Критерії підбору виробів відповідно до функціональних потреб. Адаптація виробів до індивідуальних особливостей пацієнта. Роль ерготерапії в процесі навчання користуванню виробами..
Модуль 2. Практичні аспекти ерготерапії в протезуванні-ортезуванні		
2.1.	Ерготерапевтичне втручання при використанні протезів	Навчання користуванню протезами верхніх і нижніх кінцівок. Формування навичок самообслуговування. Адаптація побутової діяльності з урахуванням протеза. Контроль ефективності використання

		протеза.
2.2.	Ерготерапія при ортезуванні	Види ортезів та їх функціональне призначення. Особливості використання ортезів у повсякденній діяльності. Навчання пацієнта правильному користуванню ортезом. Профілактика ускладнень при носінні ортезів.
2.3.	Адаптація середовища та допоміжні засоби	Принципи безбар'єрного середовища. Адаптація житлового простору та робочого місця. Допоміжні технічні засоби реабілітації. Роль ерготерапії у підвищенні незалежності пацієнта.
2.4.	Оцінка ефективності реабілітації та професійна етика	Критерії оцінювання результатів ерготерапевтичного втручання. Корекція реабілітаційної програми. Етичні та деонтологічні аспекти роботи з пацієнтами. Комунікація з пацієнтом та його родиною.

Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проєктів з дотриманням норм академічної доброчесності:

1. Формування бібліографічного списку використаних джерел за ДСТУ за наданою темою (модуль 1);
2. Підготовка анотації дослідження з вказуванням всіх категорій та методів за запропонованою темою (модуль 2).

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		денна форма
1	Вступ до дисципліни Ерготерапія як складова реабілітаційного процесу	6
2	Біомеханічні та функціональні основи ерготерапії	7
3	Оцінювання функціонального стану пацієнта	7
4	Принципи підбору та адаптації протезно-ортопедичних виробів	7
5	Ерготерапевтичне втручання при використанні протезів	6
6	Ерготерапія при ортезуванні	7
7	Адаптація середовища та допоміжні засоби	7
8	Оцінка ефективності реабілітації та професійна етика	7

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження;

письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Перелік питань для підсумкового контролю

Модуль 1

1. Ерготерапія як складова системи реабілітації.
2. Завдання та функції ерготерапії в протезуванні.
3. Біомеханічні основи рухів людини.
4. Функціональні порушення після ампутацій.
5. Вплив ортопедичних порушень на активність людини.
6. Класифікація протезів та їх призначення.
7. Класифікація ортезів та сфери застосування.
8. Принципи підбору протезно-ортопедичних виробів.
9. Роль ерготерапевта в мультидисциплінарній команді.
10. Методи оцінки функціонального стану пацієнта.
11. Оцінка активностей повсякденного життя (ADL, IADL).
12. Біомеханічні принципи використання протезів.
13. Адаптація пацієнта до протезу.
14. Психологічні аспекти втрати кінцівки.
15. Взаємозв'язок ерготерапії та фізичної терапії.
16. Основи ергономіки в реабілітації.
17. Фактори, що впливають на ефективність протезування.
18. Помилки при підборі протезів та ортезів.
19. Роль навчання пацієнта у процесі реабілітації.
20. Значення ерготерапії для якості життя пацієнта.

Модуль 2

1. Ерготерапевтичне втручання при використанні протезів.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Навчання пацієнта користуванню протезом. 3. Особливості роботи з протезами верхніх кінцівок. 4. Особливості роботи з протезами нижніх кінцівок. 5. Ерготерапія при ортезуванні верхніх кінцівок. 6. Ерготерапія при ортезуванні нижніх кінцівок. 7. Адаптація повсякденної діяльності пацієнта. 8. Формування навичок самообслуговування. 9. Використання допоміжних технічних засобів. 10. Принципи безбар'єрного середовища. 11. Адаптація житлового простору. 12. Адаптація робочого місця пацієнта. 13. Профілактика ускладнень при користуванні протезами. 14. Контроль ефективності ерготерапевтичного втручання. 15. Корекція реабілітаційної програми. 16. Комунікація з пацієнтом та його родиною. 17. Етичні принципи роботи ерготерапевта. 18. Документація в ерготерапії. 19. Міждисциплінарна взаємодія в реабілітації. 20. Роль ерготерапії у соціальній інтеграції пацієнта
Методи навчання	<p><i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). <p><i>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання життєвих ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на життєвий досвід; ➤ навчальної дискусії. <p><i>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю;

- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Бондаренко, І.В. Допоміжні технічні засоби в ерготерапії та протезуванні. Київ, 2021.- С. 15–38, 56–78, 102–125 с.
2. Власенко, О.І., Коваль, Т.М. Протезування та ортезування: навчальний посібник. Київ: Здоров'я, 2019. - С. 10–45 с.
3. Гончаренко, Н.В. Реабілітаційна ерготерапія: методичні рекомендації для фахівців. Київ, 2020. - 42–168 с.
4. Дудка, В.В., Кузьменко, І.М. Основи протезування та ортезування верхніх і нижніх кінцівок. Львів, 2018. – 110 с.
5. Клименко, С.О., Мельник, В.А. Анатомо-функціональні аспекти ерготерапії та протезування. Харків, 2019.
6. Коваленко, Т.П. Адаптація середовища та безбар'єрне середовище для осіб з інвалідністю. Київ, 2018.
7. Мороз, О.І. Психологічні аспекти реабілітації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату. Львів, 2019.
8. Стеценко, Л.П. Ерготерапія в медичній реабілітації. Харків: Фоліо, 2020.
9. Українська асоціація ерготерапевтів. Практичний посібник з ерготерапії для реабілітаційних фахівців. Київ, 2021.
10. Український центр протезування та ортезування. Методичні рекомендації з протезування та ортезування. Київ, 2020.

Додаткова література

1. Бойко, В.П. Фізична реабілітація та ерготерапія: навчальний посібник. Київ, 2019.
2. Іваненко, Л.М. Протезування та ортезування при травмах кінцівок. Харків, 2018.
3. Кузьменко, І.М. Технічні засоби реабілітації та адаптації середовища. Київ, 2018.
4. Петрова, Н.О. Методика навчання пацієнтів користуванню протезами та ортезами. Київ, 2020.
5. Романенко, С.О. Основи мультидисциплінарної реабілітації. Харків, 2020. С. 10–35
6. Савченко, Т.В. Реабілітаційна ерготерапія дітей та дорослих з ураженнями опорно-рухового апарату. Львів, 2019.

Публікації викладача курсу:

1. Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі: Тези VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, 29 листопада 2018 року. – К.: Кафедра етики та естетики НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. Оправхата Л.М., «Психологічні аспекти чайлдфрі».
2. Тези VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Етикоестетична традиція у вітчизняній культурі». 2017 р. Оправхата Л.М. «Альтруїстична мотивація донорства: морально-психологічний аспект».

3. *Форми і методи реабілітації дітей з особливими освітніми проблемами / Кривич І.П., Гусева Г.М., Чумак Ю.Ю. / Матеріали третього міжнародного симпозіуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб.наук. Праць в 2-х частинах / За ред. Страшка С.В. – Вип. 3. – Ч. 1. – К.: Алатон, 2021. – С. 190-193.*

Загальна схема оцінювання

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
	залік	ECTS	Галузь знань 22 Охорона здоров'я
		100 балів	200 балів
A (відмінно)	Зараховано	90 - 100	170 – 200
B (дуже добре)		82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)		68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
  - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
  - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал,

виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;

- здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
- відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
- складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;

2) дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.